

فلسفه‌های مضاف

(جلد اول)

به کوشش: عبدالحسین خسرویناه

www.ketab.ir

فلسفه‌های مضاف (۱)

به کوشش: عبدالحسین خسروپناه

ناشر: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی

چاپ ششم: ۱۴۰۳

شمارگان: ۱۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: آرزوی دیدار

سرشناسی: خسروپناه، عبدالحسین، ۱۳۳۵-

عنوان و نام‌پدیدآور: فلسفه‌های مضاف به کوشش: عبدالحسین خسروپناه.

مشخصات نشر: تهران: سازمان انتشارات پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۴۰۳.

مشخصات ظاهری: ۲ ج.

شابک: (دوره) 978-964-8352-80-1 (ج. ۱) 978-964-8352-78-8

یادداشت: فیبا.

یادداشت: به مناسبت روز جهانی فلسفه و کنگره نکوداشت استاد سیدجلال‌الدین آشتیانی (ره).

یادداشت: کتابنامه

موضوع: فلسفه اسلامی - مقاله‌ها و خطابه‌ها. موضوع: فلسفه - مقاله‌ها و خطابه‌ها.

موضوع: علوم - فلسفه - مقاله‌ها و خطابه‌ها.

رده‌بندی کنگره: ۸ ف ۵ خ ۹/ BBR

رده‌بندی دیویی: ۱۸۹/۱

شماره کتابخانه‌ملی: ۳۱۲۸۷-۸۵ م

دفتر مرکزی: تهران، خیابان شهیدبهشتی، تقاطع بزرگراه

شهید مدرس، پلاک ۵۶، تلفن: ۸۸۵۰۵۴۰۲ - ۸۸۵۰۳۳۴۱

فروشگاه کتاب اندیشه: تهران، خیابان انقلاب، روبروی

درب اصلی دانشگاه تهران، پلاک ۱۳۴۸، تلفن: ۶۶۱۷۵۶۷۰

این کتاب با کاغذ حمایتی چاپ شده است

قیمت کتاب مطابق QR کد پشت جلد و مراجعه به آدرس وبگاه

www.poiict.ir

حقوق محفوظ است

فهرست

- یادداشت ریاست محترم پژوهشگاه..... ۱۷
- سخن دبیر کنگره..... ۱۹
- فلسفه مضاف / علی اکبر رشاد..... ۲۹
- چکیده..... ۲۹
- سامانه مباحث فلسفه دین..... ۳۷
- ساختار فلسفه فرهنگ..... ۳۹
- محورها و مباحث فلسفه معرفت دینی..... ۴۲
- اما ساختار فلسفه فقه..... ۴۵
- فهرست امهات مباحث فلسفه فقه (شریعت)..... ۴۶
- ساختار فلسفه علم فقه..... ۴۹
- منابع..... ۶۰
- فلسفه فلسفه اسلامی / عبدالحسین خسروپناه..... ۶۱
- چکیده..... ۶۱
- درآمد سخن..... ۶۱
۲. تبیین مفاهیم..... ۶۳
- ۲-۱. روش تحقیق..... ۶۳

- ۳۷۸..... ه - «آزادی اقتصادی» و «مسئولیت انسانی»
- ۳۸۱..... دستاوردها
- ۳۸۳..... منابع
- ۳۸۷..... فلسفه اقتصاد اسلامی: مبانی فلسفی / سید حسین میرمعزی
- ۳۸۷..... مقدمه
- ۳۸۸..... خدانشناسی
- ۳۸۹..... الف - رابطه خداوند با جهان طبیعت
- ۳۸۹..... ۱. رابطه خالقیت
- ۳۸۹..... ۲. رابطه ربوبیت
- ۳۹۰..... ۳. رابطه مالکیت
- ۳۹۰..... ۴. رابطه حافظیت
- ۳۹۰..... ۵. رابطه احاطه
- ۳۹۰..... ۶. رابطه قیومیت
- ۳۹۰..... ب - رابطه خداوند با انسان
- ۳۹۱..... ۱. رابطه هدایت
- ۳۹۲..... ۲. رابطه رزاقیت
- ۳۹۴..... تفاوت خدانشناسی در اسلام و لیبرالیزم
- ۳۹۴..... جهان‌شناسی
- ۳۹۵..... الف - هدف‌داری
- ۳۹۵..... ب - حرکت به سوی خداوند
- ۳۹۵..... ج - اختصاص به انسان
- ۳۹۶..... د - برخورداری از خزاین غیب
- ۳۹۹..... الف - یاری کردن خداوند
- ۳۹۹..... ب - جهاد در راه خدا
- ۴۰۰..... ج - محل آزمایش

- و - برخورداری از نظام متقن علی و معلولی..... ۴۰۲
- انسان شناسی..... ۴۰۵
- الف - هدف آفرینش انسان..... ۴۰۵
- ب - دو بعدی بودن انسان..... ۴۰۶
- ج - ارزشهای اخلاقی..... ۴۰۸
- د - خدا مالکی و خلیفه بودن انسان..... ۴۱۱
- جامعه‌شناسی در نگرش اسلامی..... ۴۱۲
- فرد و جامعه از دیدگاه قرآن..... ۴۱۳
- سنتهای الهی حاکم بر جوامع انسانی..... ۴۲۰
۱. سنت نیک بختی و بدبختی جوامع..... ۴۲۱
۲. تقوا سبب نزول برکات الهی..... ۴۲۲
۳. شکر سبب فروزی نعمتها..... ۴۲۳
۴. عدل سبب افزایش برکات..... ۴۲۴
- خاتمه..... ۴۲۴
- منابع..... ۴۲۵

اسیب شناسی فلسفه سیاسی اسلامی

- از منظر مقام معظم رهبری / محسن مهاجرنیا..... ۴۲۷
- چیستی فلسفه سیاسی اسلام از دیدگاه مقام معظم رهبری..... ۴۲۷
۱. از دست دادن امتداد سیاسی اجتماعی..... ۴۳۴
۲. مهجوریت فلسفه اسلامی (و سیاسی)..... ۴۳۷
۳. حاشیه‌نشینی فیلسوفان سیاسی مسلمان..... ۴۳۹
۴. مجهول ماندن فیلسوفان سیاسی..... ۴۴۰
۵. ناتوانی در انتقال و بومی‌سازی..... ۴۴۱
۶. پیچیدگی متون فلسفی اسلامی..... ۴۴۳

- ۴۴۵..... اندیشه کفایت فقه.....
- ۴۴۶..... رقابت گفتمان فلسفه سیاسی رقیب.....
- ۴۴۷..... تفکیک فلسفه سیاسی از غایات معنوی.....
- ۴۴۸..... ۱۰. یأس از احیا فلسفه سیاسی اسلام.....
- ۴۴۹..... سرانجام سخن.....
- ۴۵۱..... درباره فلسفه تاریخ / حسین کلباسی اشتری.....
- ۴۵۱..... چکیده.....
- ۴۶۶..... منابع.....

یادداشت ریاست محترم پژوهشگاه

حضرت استاد سیدجلال‌الدین میری آشتیانی - قدس‌الله نفسه الزکیه - (۱۳۸۴ - ۱۳۰۴ تن) از برجسته‌ترین شارحان فلسفه و عرفان اسلامی عصر ما به‌شمار است. درک محض، ساحتی بزرگ و برگزیده، هوش سرشار، ذهن ذکاء، تضرع و تمحض، پشتکار و حریت علمی، از استاد آشتیانی (ره)، شخصیتی شاخص ساخته و نمادی نمایان از حکمت و معرفت پرداخته است. او با کوشش حوصله‌سوز و نستوهانه خود، در زمینه احیای تراث معرفتی سلف، و ایضاح زوایا و خبایای حکمت اسلامی، و تبارشناسی قوانین و قواعد فلسفی و عرفانی، و ریشه‌کاوی آراء و انظار حکیمان مسلمان، الحق سهمی سترگ و نقشی بزرگ در تاریخ علوم عقلی ایفاء و احراز کرد.

روز جهانی فلسفه (دوم آذرماه) بهانه مناسبی بود برای نکوداشت یاد و نام استاد آشتیانی (ره)، چه آن‌که نکوداشت آن بزرگ، بزرگداشت قدر حکمت و حکیمان و معرفت و عارفان است، و پرداختن به او در روز جهانی فلسفه، پرداختن به جهان فلسفه است، از این‌رو گروه فلسفه پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی، فرصت را مغتنم شمرده، در دومین سال فقدان آن راحل رستگار، ضمن برپایی کنگره بزرگداشت با همکاری شماری از دستگاههای علمی کشور، مجموعه‌ای را در چهار جلد به‌مثابه یادنگاشت استاد، به شرح زیر فراهم آورده به چاپ سپرد:

۱. شریعه شهود، دربردارنده پانزده مقاله درباره شأن و شخصیت علمی

استاد و مراتب و مناظر حکمی و معرفتی او.

۲. **در حکمت و معرفت**، مشتمل بر دو بخش: بخش نخست، حاوی مجموعه مقالات فلسفی، عرفانی، کلامی و تاریخی استاد، که در چهارده فصل، سامان یافته است؛ بخش دوم، شامل ده مصاحبه علمی از آن فقید سعید.

۳. **فلسفه‌های مضاف جلد یک و دو**، که از بیست‌وهشت مقاله در همین زمینه فراهم گشته است. از آنجا که می‌توان فلسفه‌های مضاف را به دو دسته فلسفه‌های مضاف به علوم و فلسفه‌های مضاف به امور (کلان مقوله‌های دستگاوواره انگاشته) تقسیم کرد، از این‌رو با اندک تسامح، مقالات معطوف به فلسفه‌های علم‌ها، جلد نخست را سامان داده‌اند، و مقالات مربوط به فلسفه‌های مضاف به امور و کلان مقوله‌ها، در جلد دوم گرد آمده است. این دو مجلد، برآمده بحث و برنامه‌ریزی، تدبیر و تلاش سه‌ساله گروه فلسفه پژوهشگاه، در جهت عطف نظر اصحاب حکمت، به امر مهم تأسیس و توسعه فلسفه‌های مضاف است. فراوری و نشر این اثر می‌تواند گامی هرچند خام، در راستای بازاریابی و گسترش، روزآمدسازی و کارآمدسازی حکمت و علوم عقلی اسلامی قلمداد گردد. ان‌شاءالله.

بر این کمین فرض است که از همه همکاران در پژوهشگاه، به‌ویژه مدیر مکرم گروه فلسفه و دبیر کنگره جناب حجت‌الاسلام والمسلمین عبدالحسین خسروپناه، و مسؤول معزز دفتر قم و مدیر اجرایی کنگره جناب حجت‌الاسلام والمسلمین احمدعلی یوسفی که برای برگزاری این آیین نکوداشت، رنج بسیار بردند سپاسگزاری کنم.

درخورد گفت است که فراهم‌آیی مجموعه در حکمت و معرفت، ثمره سعی صورانه جناب آقای حسن جمشید، و سامانیابی شریعه شهود و مجموعه دوجلدی فلسفه‌های مضاف حاصل کوشش کامیاب جناب آقای خسروپناه است، جزاهما الله عن الحكمة و الحقیقة خیر الجزاء.

علی‌اکبر رشاد

رئیس پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه